

60 éves a Csepeli Strand

Petz Nándor, a Csepeli Helytörténeti és Városvédő

Egyesület alelnökének tanulmánya.

Jóllehet, az idei mostoha tavaszi időjárás nem kedvezett, s e cikk írásakor sem nagyon kedvez a strandolók számára, ám pár nap múlva a nyár és a víz szerelmesei közül talán egyre többen tudnak majd kilátogatni a fennállásának idén 60. évfordulóját „ünneplő” létesítménybe, a Csepeli Strandra. Ezen rövidke írással megpróbáljuk a létesítmény „pályafutásának” legfontosabb állomásait, eseményeit számbavenni a kezdetektől egészen napjainkig.

Az idősebb generációk még élő tagjai talán emlékeznek arra, hogy a Weiss Manfréd Gyár strandjának környékén anno homokos, kopár libalegelők voltak. A gyári munkások ide, a „Vizitelepre” jártak ki fürdeni nyaranta. A közeli ferencvárosi, pest(szent)erzsébeti, csepeli gyárak és üzemek által szennyezett Kis-Duna vize a későbbiekben viszont már nem volt alkalmas a fürdőzésre. E tény arra készítette 1958-ban a Csepel Vas- és Fémművek (a továbbiakban: CSM) vezetését, hogy egy korszerű strandfürdőt építsenek a régi helyén. E javaslat *Erőss Józseftől* származik, akit 1958. szeptember 4-i dátummal nevezett ki a strandfürdő megépítésének és az azzal járó összes feladat végrehajtásával *Komjáthy László* vezérigazgató.

A strand területének kijelölése 1958 októberében vette kezdetét. Termálvizet kerestek, amihez megkezdtek a fúrótorny alapozási munkálatait. Némi fúrési bonyodalom után 1959 februárjában felállították a fúrótornyot, majd márciusban megindult a fúrás a Komlói Mélyfúró Vállalat kivitelezésében. Július 23-án tört föl először 1134 m mélyről a 45 Celsius fokos melegvíz. A vízhozam 1200 liter/perc volt. A nagy hír hallatán a helyszínen bejárást tartottak a vállalat prominensei és megjelentek a csepeli lakók is. Utóbbiak közül szinte tömegek áztatták magukat és/vagy a lábukat az ideiglenesen kialakított „medencékben”. Ez év szeptemberében indultak meg a strand építési munkálatai: gépesített földmunkák, talajgyegetés, talajtömörési vizsgálatok, medencék alapozása, vasbeton-szerelés, szennyvízszűrők zsaluzása stb. A téli fagyszünetet követően 1960 áprilisában a Budapesti Pártbizottság és a Fővárosi Tanács vezetői tettek látogatást az építkezés helyszínén. Időközben elkészült a II. vízkút, illetve felépültek a háromszög alakú öltözők, amelyeket 2000, később 3000 főre kalibráltak hivatalosan.

Az újabb fagyszünetet követően kezdték meg 1961 februárjában a II. termáلكút fúrótornyát felállítani, mert az első paraméterei időközben nem feleltek meg a strand optimális üzemeléséhez. Az újabb kút 1600 liter/perc kapacitásával már megfelelőnek bizonyult. A Budapesti Parképítő Vállalat munkatársai a gyeptéglák elhelyezésén kívül megépítették a strand járdáit és betonútjait is. 1961 márciusában az akkori sajtótermékek már a hamarosan megnyitandó csepeli strandról cikkeztek, amelyekben kiemelt helyen szerepelt a CSM számos üzemegységéből érkező felajánlás, azaz a kollektív, társadalmi munka. Ez megtette a hatását: az akkori összefogás és önzetlen felajánlás eredményeképp létesült aszfaltút a Késmárki út folytatásaként a strand irányába, a Hollandi úton. A nagy mennyiségű föld- és tereprendezést

követően már az akkori Fővárosi Autóbusz Üzemegység (FAÜ) autóbuszával (52Y) is elérhető lett a régóta várt csepeli szabadidős létesítmény.

Az ünnepi átadás 1961. június 7-én volt: *Sági György*, a CSM főmérnöke adta át a strandot – természetesen az akkori funkcionárisok gyűrűjében és a kedves nagyközönség előtt.

A Csepeli Strandfürdő nagy dolog volt az akkori csepeliek életében! Végre nem kellett bebumlizni a Dagályig, a Palatinusig, vagy más egyéb, zömmel távolabb lévő strandig. A csepeli hír hallatán érkeztek fürdővendégek a szomszédos Pesterzsébetről, Soroksárról, a közeli Dunaharasztról, de még Pestlőrincről is! A hivatalosan 2-3000 fő öltözését lehetővé tevő strand hónapokon belül csapágyásra lett járva: az átadás évének júniusában volt olyan nap, hogy 14-15.000(!) fürdővendég látogatta az új létesítményt. Az ebből fakadó anomáliák (szemetelés, virágágyások letaposása, mellékhelyiségek használatának mellőzése a szabadban stb.) miatt – cikk formájában – még kérés is megfogalmazódott a fürdővezetőség részéről a vendégeknek az akkori Fogaskerék c. újágban. (N. B.: a helyzet azóta sem sokat változott – mármint ami a közmorált illeti...)

Az akkori strandfürdő nóvum volt a csepeli közönségnek: 8 rajtköves 50 x 30 m-es úszómedence, gyerekmedence, gyógymedence és a leginkább közkedvelt strandmedence – különböző hőfokokkal. A strandon akkoriban 9 öltözőépület, büfé, bicikli- és motorkerékpárórző, gyermekjátszó, külön wc, ivókutak, napozó voltak. Természetesen az úszómesterekkel, takarító, gépészeti és technikai személyzettel ellátott strandon volt zenészoigáltatás, hangosbemondó és telefonfülke is.

A kezdeti nehézségek közül hármát szeretne kiemelni e sorok írója:

- a főbejáratnál található szoborkompozíció, Vilt Tibor, Kossuth-díjas szobrász kezének munkáját dicséri. Ezen alkotás létrejötte meglehetősen körülményes sikeredett – mármint a korabeli sajtó szerint (Az alkotó és a megrendelő közötti csiki-csukit lásd: Fogaskerék, 1961. nov. 24.). A közel tíz(!) év múlva – 1970-ben – elhelyezett alkotás a főbejárat közelében található;

- több fürdővendég panaszkodott az akkori napilapok hasábjain – teljesen jogosan – a strandot érintő, ritkán közlekedő buszjárárral és a jegypénztárak előtt kígyózó sorokkal kapcsolatban. E problémákat szerencsére orvosolni tudták az érintettek.

A CSM vezetése már 1962-ben átadta az amúgy gazdaságtalan üzemeltetést a Budapesti Fürdőigazgatóságnak.

A '70-es, '80-as évek folyamatos fejlesztései (újabb kabinok beüzemelése, medencék csempézése, kerítészsere mindkét hosszabb oldalon, korrózióálló korlátok létesítése stb.) voltaképp csak a szinttartáshoz volt elegendő: a kilencvenes évek vége felé, a kétezres évek elején gombamód szaporodó főváros környéki wellness- és aqua-parkok, a felturbózott belső kerületi (élmény)strandok elszippantották a vendégeket Csepelről.

A helyzeten némileg javított az óriáscsúszda létesítése, illetve az, hogy a Csepeli Önkormányzat kezébe került a létesítmény a 2010-es évek elején. A közelmúlt fejlesztései – télen fedett uszoda, a nemrégiben létesített új öltözőkabinok a régiek helyett, új beléptetőkapuk, modern pénztár, nyugdíjas kedvezmények, megerősített biztonsági szolgálat stb. – vélhetően pozitív irányba terelik az idén hatvanesztendőös strandfürdő életét.

Végezetül nem maradt más hátra, mint hogy élményekben, napsütésben gazdag vidám nyarat kívánjak minden kedves csepelinek!

Forrás: <http://www.cshve.hu/?q=node/194>